

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny do podręcznika *Między nami* dla klasy 4

Rozdział I

WŚRÓD ZNAJOMYCH I PRZYJACIÓŁ

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia rz wymiennego -pisownia ó wymiennego -korzystanie ze słowników ortograficznych	- zna regułę wymiany głosek „rz” oraz „ó” - zna zasadę sprawdzania pisowni wyrazów w słowniku ortograficznym	- poprawnie pisze dyktando, w którym występują wyrazy z wymiennymi rz i ó, których pisownię ćwiczyliśmy na lekcji - wyszukuje wyraz w słowniku - wyjaśnia pisownię wyrazów z „rz” wymiennym oraz z „ó” wymiennym	- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu zgodnie z poznaną regułą ortograficzną - odnajduje w tekście wyrazy, których pisownię wyjaśnia poznana reguła	- poprawnie pisze dyktando z wyrazami, których pisownię uzasadniają poznane zasady, ale których pisowni nie ćwiczyliśmy podczas lekcji	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną
Gramatyka Fonetyka - dzielenie wyrazów na głoski, litery i sylaby - kolejność alfabetyczna - samogłoski i spółgłoski	- odróżnia głoskę od litery, zna alfabet - dzieli wyraz na sylaby - odróżnia spółgłoski od samogłosek	- dzieli wyrazy na głoski i litery - wymienia samogłoski polskie	- określa funkcje użycia alfabetu - zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej - dostrzega różnicę w wymowie spółgłosek i samogłosek - wskazuje w wyrazie	- wymawia wyrazy ze świadomością układu narządów mowy i ich wpływu na wyrazistość mowy - poprawnie przenosi wyrazy - zauważa rozbieżności między wymową	- wartościuje znaczenie wyraźnego mówienia - wykorzystuje w praktyce znajomość alfabetu do sprawnego wyszukiwania tytułów utworów w podręczniku i wyrazów w słownikach,

			samogłoski i spółgłoski	a pisownią	
Czytanie utworów literackich - liryka	- referuje treść wiersza - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz - wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu, bohater wiersza, adresat wiersza - odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren - wie, co to jest porównanie - odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego	- określa temat wiersza - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - podejmuje próbę uzasadnienia wrażen, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór - określa nastrój wiersza - szuka informacji o osobie mówiącej w wierszu - wyszukuje porównanie w wierszu	- odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - wyjaśnia sens użytego w wierszu porównania - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór - określa cechy bohatera wiersza	- określa wartości wpisane w utwór - opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - rozpoznaje funkcje <i>porównania</i>	- wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza - tworzy własny przykład porównania
Czytanie utworów literackich - epika	- wymienia elementy świata przedstawionego - odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu - wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu - rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim	- opisuje elementy świata przedstawionego - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - ustala kolejność wydarzeń w utworze - wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów	- porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z baśni - rozpoznaje czytany utwór jako baśń - wskazuje dialog w utworze - wymienia cechy bohaterów - określa doświadczenia bohaterów literackich	- wchodzi w rolę wybranego bohatera baśniowego - nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny - określa relacje łączące bohaterów utworu - porównuje doświadczenia bohaterów literackich	- wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach - formułuje wskazówki dla bohatera tekstu - tworzy własną wersję baśni

	- rozpoznaje bohatera - wymienia bohaterów utworu - odróżnia baśń od opowiadania	- wypowiada się na temat przeczytanego utworu - odróżnia cechy pozytywne od negatywnych - wymienia cechy gatunkowe baśni	- prezentuje własne rozumienie utworu - potrafi wymienić cechy gatunkowe baśni, które występują w utworze	- z własnymi - formułuje morał płynący z baśni i wyjaśnia jego sens	
Komunikacja językowa i kultura języka	- opisuje sytuację przedstawioną na rysunku - odczytuje z rysunku sposoby porozumiewania się - wie, co to jest grzeczność językowa	- wymienia zwroty grzecznościowe - rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (np. gest, mimika, postawa ciała) - rozpoznaje wyrazy i sformułowania świadczące o etykiecie językowej - wie, jakich zachowań należy unikać w sytuacjach konfliktowych	- identyfikuje w tekście zwroty grzecznościowe - wyszukuje zasady dobrego zachowania w podanych sytuacjach - inscenizuje fragment wiersza	- tworzy plakat na podstawie podanych informacji - rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady - tworzy dialog z obcą osobą, stosując zasady savoir-vivre'u	- inscenizuje sytuację spotkania z nową osobą - potrafi wymienić czynniki sprzyjające komunikowaniu się i utrudniające komunikację - tworzy zasady właściwego zachowania się w różnych sytuacjach - potrafi podać przykłady bohaterów, którzy zachowali się w podobny sposób
Zróżnicowanie języka	- rozumie, że wyrazy mogą mieć różne znaczenia	- wskazuje w tekście wyraz, który ma wiele znaczeń	- podaje przykłady wyrazów wieloznacznych	- zna pojęcie homonim	- pisze tekst z wykorzystaniem homonimów
Tworzenie wypowiedzi - dialog - notatka -plan wydarzeń	- wie, co to jest adres - odróżnia nadawcę od adresata korespondencji - wie, co to jest dialog i notatka	- poprawnie zapisuje adres - rozpoznaje dialog - zna zasady zapisywania dialogu	- zapisuje dialog - tworzy różne formy notatek - wypowiada się na temat specyfiki obrazu,	- tworzy dialog, pamięta o komentarzach narratora - stosuje w wypowiedzi	- tworząc dialog nie popełnia błędów interpunkcyjnych i językowych (powtórzenia)

- opis obrazu	- wie, że są różne sposoby notowania - zna pojęcie akapitu - wie, co to jest plan wydarzeń - wie, czym się różni plan ramowy od planu szczegółowego - opisuje obraz w kilku zdaniach, wskazuje najważniejsze elementy	- tworzy plan opowiadania - wskazuje akapit - omawia kompozycję obrazu, nazywa rodzaj dzieła (portret) - opisując obraz rozmieszcza jego elementy w przestrzeni	- nastroju, kolorystyki - opisując obraz, formułuje wstęp	- pisemnej akapity - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz - opisuje obraz według ustalonego schematu, stosuje 3 akapity	- tworzy według własnego pomysłu funkcjonalną notatkę, w tym interaktywną - opisując obraz, stosuje słownictwo oceniające
----------------------	---	--	--	---	--

Rozdział II

W SZKOLE

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia ż - wymiennego - pisownia ch - wymiennego - pisownia rz po - spółgłoskach	- zna regułę wymiany głosek „ż” oraz „ch” - wymienia spółgłoski, po których pisze się „rz” - zna zasadę sprawdzania pisowni wyrazów w słowniku ortograficznym	- poprawnie pisze dyktando, w którym występują wyrazy z wymiennymi ż i ch oraz wyrazy z rz po spółgłoskach, których pisownię ćwiczyliśmy na lekcji - wyszukuje wyraz	- wyjaśnia pisownię podanego wyrazu zgodnie z poznaną regułą ortograficzną - odnajduje w tekście wyrazy, których pisownię wyjaśnia poznana reguła - poprawnie zapisuje	- poprawnie pisze dyktando z wyrazami, których pisownię uzasadniają poznane zasady, ale których pisowni nie ćwiczyliśmy podczas lekcji	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną

		w słowniku - wymienia wyjątki od poznanych reguł	wyrazy zgodnie z poznanymi zasadami ortograficznymi		
Gramatyka Fonetyka - dzielenie wyrazów na głoski, litery i sylaby - litera, głoska i sylaba - funkcja litery „i” - poprawne przenoszenie wyrazów	- rozumie pojęcia: „litera”, „głoska”, „sylaba” i je rozpoznaje - zna zasady podziału wyrazów na sylaby i ich przenoszenia - wie, że samogłoska „i” może pełnić w wyrazie różne funkcje	- dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby - ma świadomość starannej wymowy wyrazów w celu właściwego zrozumienia przez odbiorcę - rozróżnia funkcję samogłoski „i”	- zna wyjątki dotyczące przenoszenia wyrazów - określa funkcję samogłoski „i” w podanym wyrazie	- tworzy wyrazy z określoną liczbą sylab - ma świadomość, że przenoszenie wyrazów wynika z potrzeby estetycznego zapisu i jest przejawem poprawności językowej	- wartościuje znaczenie wyraźnego mówienia
Czytanie utworów literackich - liryka	- referuje treść wiersza - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz - wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu, bohater wiersza, adresat wiersza - odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren	- określa temat wiersza - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - podejmuje próbę uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór - określa nastrój wiersza - szuka informacji o osobie mówiącej w	- odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - wyjaśnia sens przenośny utworu - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór - określa cechy	- określa wartości wpisane w utwór - opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne	- wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza

	- wie, co to jest rytm - odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego	wierszu - wskazuje elementy rytmizujące tekst	bohatera wiersza	rozumienie utworu	
Czytanie utworów literackich - epika	- wymienia elementy świata przedstawionego - odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu - wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu - rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim - rozpoznaje bohatera - wymienia bohaterów utworu	- opisuje elementy świata przedstawionego - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - ustala kolejność wydarzeń w utworze - wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - odróżnia cechy pozytywne od negatywnych	- porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z baśni - rozpoznaje czytany utwór jako baśń - wskazuje dialog w utworze - wymienia cechy bohaterów - określa doświadczenia bohaterów literackich - prezentuje własne rozumienie utworu	- wchodzi w rolę wybranego bohatera baśniowego - nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny - określa relacje łączące bohaterów utworu - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi	- wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach - formułuje wskazówki dla bohatera tekstu
Zróżnicowanie języka	- rozumie sens użytych w tekście omawianym na lekcji frazeologizmów	- posługuje się poznanymi frazeologizmami	- wykorzystuje poznane frazeologizmy w odpowiednim kontekście	- redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi	- zna pojęcie związek frazeologiczny
Tworzenie wypowiedzi - opis budynku - SMS - e-mail - list	- opisując budynek, wymienia najważniejsze elementy - rozumie potrzebę przekazywania krótkich wiadomości i wie,	- tworzy plan opisu budynku - gromadzi słownictwo do opisu budynku - określa nadawcę, odbiorcę i ustala temat	- redaguje opis obiektu, dzieląc wypowiedź na akapity i wykorzystując podane słownictwo - pisze krótką wiadomość (SMS-a,	- zna i stosuje w praktyce zasady korespondencji elektronicznej - stosuje poprawną interpunkcję (kropki,	- potrafi wzbogacić list o różne środki językowe (np. zdrobnienia, pytania do adresata, wykrzyknienia).

	w jakich sytuacjach się je wysyła - wie, że list to forma pisemnej wypowiedzi. - potrafi napisać krótki tekst w formie listu (choćby z błędami). - stara się ułożyć kilka zdań, aby przekazać informacje.	rozmowy - gromadzi słownictwo potrzebne do napisania listu - pamięta, że list rozpoczyna się od zwrotu do adresata (np. „Droga Babciu”). - pisze kilka zdań zgodnie z tematem. - zakończenie zawiera zwrot pożegnalny (np. „Pozdrawiam”).	e-maila) w konkretnej sprawie - stosuje poprawny układ listu (miejscowość, data, zwrot do adresata, treść, zakończenie, podpis). - potrafi napisać spójną treść listu z minimum 6–8 zdaniami. - dba o czytelność zapisu i stara się poprawnie pisać wyraz.	przecinki, wykrzykniki, znaki zapytania). - pisze list zgodnie z zasadami gramatyki i ortografii (popelnia niewiele błędów). - treść listu jest ciekawa, rozwinięta, pokazuje emocje i uczucia autora	- pisze list w sposób twórczy i barwny, tak aby zainteresować odbiorcę. - tekst jest poprawny pod względem ortograficznym, gramatycznym i stylistycznym.
--	--	---	---	---	---

Rozdział III

W DOMU

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia „ż” w określonych częstkach	- rozumie regułę pisowni „ż” w częstkach „ża-”, „żo-”, „żu-”, „ży-”,	- wyjaśnia pisownię wyrazów z „ża-”, „żo-”, „żu-”, „ży-” - wyszukuje w tekście	- pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni	- układa dyktando z zastosowaniem poznanych reguł pisowni	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną

- pisownia wyrazów zakończonych na „-ów”, „-ówka”, „-ówna” - pisownia wyrazów z „u”	- opisuje ilustrację, tworząc wyrazy zakończone na: „-ów”, „-ówka”, „-ówna” - zna zasadę pisowni zakończeń wyrazów - zna zasadę pisowni „u”	wyrazy ze wskazanymi zakończeniami - wyjaśnia pisownię wyrazów z „u”	- tworzy poprawne formy wyrazów, wykorzystując zasadę ortograficzną - zna pisownię wyjątków		
Gramatyka Słowotwórstwo - rodzina wyrazów i wyrazy pokrewne - odmienne i nieodmienne części mowy - rzeczownik - przymiotnik	- identyfikuje wyrazy pokrewne - odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych - podaje pytania odmiennych części mowy - zna pojęcia rzeczownik i przymiotnik - wskazuje liczbę i rodzaj rzeczownika - wie, że rzeczownik odmienia się przez przypadki	- dostrzega wspólną część znaczeniową - tworzy rodzinę wyrazów - podaje przykład rzeczownika i przymiotnika - tworzy formy podstawowe rzeczowników (M. lp.) - nazywa przypadki i ich pytania - odróżnia przymiotnik od innych części mowy - identyfikuje rodzaje gramatyczne przymiotnika	- dostrzega zależność między pisownią a przynależnością wyrazów do tej samej rodziny wyrazów (zasady ortograficzne) - odmienia rzeczownik i przymiotnik przez przypadki i liczby, stosuje ich poprawne formy w zdaniach	- wykorzystuje w praktyce (do poprawnego zapisu) wiedzę na temat rodziny wyrazu - tworzy rodzinę wyrazu składającą się z dużej liczby słów - rozpoznaje formę wskazanej części mowy (określa liczbę, rodzaj i przypadek)	- zna zasady odmiany trudniejszych rzeczowników i przymiotników - poprawnie używa różnych form rzeczowników i przymiotników, a w razie wątpliwości korzysta ze słownika
Czytanie utworów literackich - liryka	- referuje treść wiersza - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz - wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu,	- określa temat wiersza - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - podejmuje próbę	- odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe - opowiada o sytuacji przedstawionej w	- określa wartości wpisane w utwór - opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na	- wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza

	bohater wiersza, adresat wiersza - odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren - wie, co to jest rytm i rym - odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego	uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór - określa nastrój wiersza - szuka informacji o osobie mówiącej w wierszu - wskazuje elementy rytmizujące tekst: w tym odnajduje rymy	wierszu - wyjaśnia sens przenośny utworu - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór - określa cechy bohatera wiersza - tworzy rym do podanego wyrazu - wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu	jego temat - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - posługuje się terminem obraz poetycki	
Czytanie utworów literackich - epika	- wymienia elementy świata przedstawionego - odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu - wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu - zna pojęcie narrator - rozpoznaje bohatera - wymienia bohaterów utworu - odróżnia baśń od opowiadania	- opisuje elementy świata przedstawionego - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - ustala kolejność wydarzeń w utworze - wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów - opisuje wiedzę narratora o świecie przedstawionym - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - odróżnia cechy pozytywne od	- porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z baśni - rozpoznaje czytany utwór jako baśń - wskazuje dialog w utworze - wymienia cechy bohaterów - określa doświadczenia bohaterów literackich - prezentuje własne rozumienie utworu - potrafi wymienić cechy gatunkowe baśni, które występują w utworze	- wchodzi w rolę wybranego bohatera baśniowego - nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny - określa relacje łączące bohaterów utworu - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - formułuje morał płynący z baśni i wyjaśnia jego sens	- wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach - formułuje wskazówki dla bohatera tekstu - tworzy własną wersję baśni

		negatywnych - wymienia cechy gatunkowe baśni legendy			
Zróżnicowanie języka	- odróżnia wyrazy neutralne od wartościujących - rozumie sens użytych w tekście omawianym na lekcji frazeologizmów	- rozpoznaje związki frazeologiczne w wypowiedziach - rozpoznaje wyrazy neutralne i wartościujące - rozpoznaje wyrazy wieloznaczne	- podaje przykłady wyrazów neutralnych i wartościujących - zastępuje wyrazy nacechowane ujemnie słowami neutralnymi lub nacechowanymi dodatnio - wykorzystuje poznane frazeologizmy w odpowiednim kontekście	- wyjaśnia, czym różnią się wyrazy neutralne od wartościujących - redaguje zdania ze związkami frazeologicznymi - zna pojęcie związek frazeologiczny	- stosuje w wypowiedziach związki frazeologiczne - świadomie stosuje wyrazy oceniające - używa wyrazów wieloznacznych w celowy sposób
Tworzenie wypowiedzi - przepis - opis obrazu	- opowiada o swoich ulubionych daniach i składnikach - określa tematykę obrazu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki - pisze kilka prostych zdań o obrazie, wymieniając widoczne elementy - posługuje się terminami marta	- wskazuje elementy przepisu i tworzy prosty tekst - opisuje najważniejsze elementy obrazu (np. owoce, kwiaty, twarz, ubranie), - stara się pisać pełnymi zdaniami, - w miarę poprawnie stosuje podstawowe zasady ortografii i interpunkcji - wymienia elementy realistyczne i	- redaguje przepis na ulubioną potrawę, wykonuje ilustrację - opisuje sytuację przedstawioną na obrazie - nazywa emocje, które mogą odczuwać postacie z obrazu - określa uczucia, jakie wywołuje obraz - potrafi uporządkować opis (wstęp, rozwinięcie,	- redagując przepis, stosuje poprawne, jednolite formy gramatyczne czasownika - opisuje nie tylko elementy obrazu, ale także ich wzajemne położenie (np. na pierwszym planie, w tle), - używa bogatszego słownictwa (np. porównania, określenia	- redaguje miniksiążkę kulinarną - stosuje różne środki stylistyczne (np. porównania, przenośnie), - w ciekawy sposób przedstawia swoje wrażenia i interpretację obrazu, - jego tekst jest spójny, poprawny i interesujący w odbiorze. - dokonuje przekładu

	natura, pejzaż i portret	fantastyczne obecne na obrazie	zakończenie), - używa przymiotników i czasowników do ubarwienia opisu, - zwraca uwagę na kolory i kształty przedstawione na obrazie, - unika powtarzania tych samych słów.	wartościujące), - potrafi wyrazić własne odczucia i skojarzenia związane z obrazem, - zachowuje poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	intersemiotycznego, np. tworzy i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie.
--	--------------------------	--------------------------------	---	---	---

Rozdział IV

NA PODWÓRKU I POZA JEGO GRANICAMI

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - wielka i mała litera - wyrazy, w których należy zapamiętać pisownię „ż”	- wyszukuje na mapie Polski nazwy własne, dzieląc je na odpowiednie kategorie - zapisuje nazwy własne wielką literą - rozpoczyna	- zna zasadę pisowni nazw własnych i rzeczowników pospolitych oraz wykorzystuje ją do opisanie trasy, okolicy i znajdujących się tam	- redaguje wypowiedź zachęcającą do zwiedzenia dowolnego miasta - stosuje reguły pisowni w praktyce - wykorzystuje zasadę	- przygotowuje trasę wycieczki po dowolnym regionie Polski, podając informacje o obiektach, które warto zwiedzić - tworzy tekst dyktanda	- pisze tekst swobodny z użyciem wyrazów z trudnością ortograficzną - przygotowuje prezentację multimedialną pt.

	wypowiedzenie wielką literą - zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów z „ż” niewymiennym	obiektów - wyszukuje w tekście nazwy własne i porządkuje je zgodnie z kryteriami - ćwiczy pisownię wyrazów z „ż” niewymiennym	dotyczącą pisowni nazw własnych do tworzenia następujących nazw: mieszkańców miast, wsi, regionów - pisze z pamięci wybrane przez nauczyciela wyrazy z „ż” niewymiennym	z wykorzystaniem znajomości zasady ortograficznej - wymyśla treść dyktanda z wyrazami z „ż” niewymiennym	<i>Niezwykłe miejsca w Polsce</i>
Gramatyka - czasownik - przysłówki	- rozpoznaje osobowe i nieosobowe formy czasownika - wymienia kategorie gramatyczne, przez które odmienia się czasownik: czasy, osoby, liczby, rodzaje - odmienia czasownik przez osoby i liczby - rozpoznaje przysłówki jako nieodmienną część mowy - zna pytania, na które odpowiada przysłówki i czasownik	- tworzy bezokolicznik - rozpoznaje czas czasownika - uzupełnia tekst przysłówkami - do czasowników dobiera odpowiednie przysłówki	- rozpoznaje osobę, rodzaj i czas czasownika - stosuje poprawne formy czasownika - rozumie funkcję przysłówka w wypowiedzi	- tworzy czasownik w odpowiedniej formie - określa rolę czasownika w wypowiedzi - tworzy przysłówki od przymiotnika	- odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przyszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników - odróżnia przysłówki od wyrażenia przyimkowego
Czytanie utworów literackich - liryka	- referuje treść wiersza - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz - wie, kto to jest osoba	- określa temat wiersza - wypowiada się na temat przeczytanego utworu	- odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe - opowiada o sytuacji	- określa wartości wpisane w utwór - opisuje zachowanie bohatera utworu i	- wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza

	mówiąca w wierszu, bohater wiersza, adresat wiersza - odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wie, co to jest epitet, przenośnia - odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego	- podejmuje próbę uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór - określa nastrój wiersza - szuka informacji o osobie mówiącej w wierszu - wyszukuje epitet i metaforę w wierszu	przedstawionej w wierszu - wyjaśnia sens użytych w wierszu epitetów i przenośni - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór - określa cechy bohatera wiersza	wyraża swoją opinię na jego temat - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - rozpoznaje funkcje <i>epitetu i metafory</i>	
Czytanie utworów literackich - epika	- wymienia elementy świata przedstawionego - odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu - wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu - rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim - rozpoznaje bohatera - wymienia bohaterów utworu - wie co to jest legenda	- opisuje elementy świata przedstawionego - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - ustala kolejność wydarzeń w utworze - wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - odróżnia cechy pozytywne od negatywnych - wymienia cechy gatunkowe legendy	- porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z legendy - rozpoznaje czytany utwór jako legendę - wskazuje dialog w utworze - wymienia cechy bohaterów - określa doświadczenia bohaterów literackich - prezentuje własne rozumienie utworu - potrafi wymienić cechy gatunkowe legendy, które występują w utworze	- wchodzi w rolę wybranego bohatera legendarnego - nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny - określa relacje łączące bohaterów utworu - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - posługuje się pojęciem „fikcja literacka”	- wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach - formułuje wskazówki dla bohatera tekstu - tworzy własną wersję legendy

		- rozumie pojęcie fikcja literacka			
Komunikacja językowa i kultura języka	- wie, że w języku polskim mamy odmianę oficjalną i nieoficjalną języka	- posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny w tworzonym dialogu - odróżnia oficjalną i nieoficjalną odmianę polszczyzny	- przedstawia zasady obowiązujące w trakcie rozmowy z osobą dorosłą - stosuje zwroty grzecznościowe - tworzy teksty z wykorzystaniem oficjalnej i nieoficjalnej odmiany polszczyzny	- stosuje zwroty grzecznościowe - używa stylu dostosowanego do sytuacji komunikacyjnej - tworzy zasady kulturalnego zachowania się przy stole	- odczytuje niewerbalne środki komunikowania się (gest, mimika, postawa ciała) - dostosowuje sposób wypowiedzania się do zamierzonego celu wypowiedzi
Tworzenie wypowiedzi - opowiadanie - argumentowanie	- zna pojęcie argumentu - zna pojęcie akapitu - zna opowiadanie odtwórcze i twórcze, w tym z dialogiem jako formy wypowiedzi - pisze kilkuzdaniowe opowiadanie, które ma początek - pisze prostymi zdaniami, czytelnie	- tworzy plan opowiadania odtwórczego i twórczego, w tym z dialogiem - wie, jak jest zbudowany argument - pisze krótkie opowiadanie z początkiem, rozwinięciem i zakończeniem - układa logicznie wydarzenia	- podaje przykłady argumentu - pisze spójne opowiadanie, w którym pojawia się dialog i elementy opisu	- stosuje w swoich wypowiedziach argumenty - stosuje w wypowiedzi pisemnej akapity - pisze opowiadanie z dialogiem o właściwej kompozycji i układzie graficznym - dba o poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną	- podejmuje próbę uzasadniania argumentu - pisząc opowiadanie stosuje różne elementy twórcze

Rozdział V

W KRAINACH SNU, MARZEŃ I BAŚNI

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Ortografia - pisownia wyrazów z „ó” niewymiennym - pisownia wyrazów z „ó-u”, „rz-ż”, ch-h”	- zapamiętuje pisownię niektórych wyrazów z „ó” niewymiennym - poprawnie zapisuje wyrazy często używane	- ćwiczy pisownię wyrazów z „ó” niewymiennym - zna zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h - poprawnie zapisuje wyrazy, których pisownię wcześniej ćwiczy	- pisze z pamięci wybrane przez nauczyciela wyrazy z „ó” niewymiennym - zna zasady pisowni wyrazów z h, ch, ó, u, rz, ż - stosuje zasady pisowni wyrazów z ó, u, rz, ż, h, ch	- wymyśla treść dyktanda z wyrazami z „ó” niewymiennym - poprawnie zapisuje wyrazy z ó niewymiennym - poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni rz po spółgłoskach - poprawnie zapisuje wyrazy z rz i ż niewymiennym - zapisuje poprawnie wyrazy z h niewymiennym	- poprawnie zapisuje wyrazy z trudnością ortograficzną - samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
Gramatyka Składnia - typy wypowiedzeń (oznajmujące, pytające, rozkazujące, wykrzyknikowe) - zdanie i równoważnik zdania	- zna rodzaje zdań (oznajmujące, pytające, rozkazujące, neutralne, wykrzyknikowe) - świadomie posługuje się terminem „wypowiedzenie” - rozpoznaje czasownik	- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące - odróżnia zdanie od równoważnika zdania - wie, jakie znaki interpunkcyjne kończą wypowiedzenia	- tworzy zdania, uwzględniając cel wypowiedzi: oznajmujące, pytające i rozkazujące, rozumie ich funkcje i je stosuje - tworzy różne rodzaje wypowiedzeń	- rozumie funkcje zdań ze względu na cel wypowiedzi - z wybraną formą czasownika układa odpowiedni typ wypowiedzenia - zamienia zdania na	- bierze udział w rozmowie na dowolny temat, świadomie wykorzystując różne typy wypowiedzeń; wypowiada je z odpowiednią intonacją

- zdanie pojedyncze i zdanie złożone - spójnik	w tekście, - wie, co to jest orzeczenie - rozpoznaje zdanie pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte - zna pojęcie zdanie złożone - wie, co to jest spójnik	- odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od rozwiniętego - odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego - posługuje się terminem „orzeczenie”, potrafi je wskazać w zdaniu - wie, jakie spójniki wymagają użycia przecinka	- uzupełnia tekst zdaniami i równoważnikami zdania	równoważniki i odwrotnie - stosuje zdania pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte w różnych formach wypowiedzi - poprawnie stosuje przecinki w zdaniu złożonym	
Czytanie utworów literackich - epika	- wymienia elementy świata przedstawionego - odpowiada na pytania dotyczące fragmentu tekstu - wymienia wybrane wydarzenia omawianego utworu - rozpoznaje, kim jest osoba mówiąca w utworze epickim - rozpoznaje bohatera - wymienia bohaterów utworu - odróżnia baśń od opowiadania	- opisuje elementy świata przedstawionego - odróżnia elementy realistyczne od fantastycznych - ustala kolejność wydarzeń w utworze - wyszukuje w tekście niezbędne informacje dotyczące zdarzeń i bohaterów - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - odróżnia cechy pozytywne od negatywnych	- porównuje swoje cechy charakteru do cech postaci z baśni - rozpoznaje czytany utwór jako baśń - wskazuje dialog w utworze - wymienia cechy bohaterów - określa doświadczenia bohaterów literackich - prezentuje własne rozumienie utworu - potrafi wymienić cechy gatunkowe baśni, które występują w utworze	- wchodzi w rolę wybranego bohatera baśniowego - nazywa uczucia bohatera literackiego i ich przyczyny - określa relacje łączące bohaterów utworu - porównuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi - formułuje morał płynący z baśni i wyjaśnia jego sens	- wyraża własną opinię o postaciach i zdarzeniach - formułuje wskazówki dla bohatera tekstu - tworzy własną wersję baśni

		- wymienia cechy gatunkowe baśni			
Czytanie utworów literackich - liryka	- referuje treść wiersza - rozpoznaje czytany utwór jako wiersz - wie, kto to jest osoba mówiąca w wierszu, bohater wiersza, adresat wiersza - odróżnia podmiot liryczny od adresata wiersza - wskazuje wers i strofę (zwrotkę), refren, rym - wymienia poznane środki stylistyczne - odróżnia utwór wierszowany od utworu epickiego	- określa temat wiersza - wypowiada się na temat przeczytanego utworu - podejmuje próbę uzasadnienia wrażeń, jakie wzbudza w nim przeczytany utwór - określa nastrój wiersza - szuka informacji o osobie mówiącej w wierszu - wyszukuje poznane środki stylistyczne	- odczytuje wrażenia wzrokowe, słuchowe i dotykowe - opowiada o sytuacji przedstawionej w wierszu - wyjaśnia sens użytych w wierszu środków stylistycznych - nazywa uczucia, jakie wzbudza w nim czytany utwór - określa cechy bohatera wiersza	- określa wartości wpisane w utwór - opisuje zachowanie bohatera utworu i wyraża swoją opinię na jego temat - porównuje doświadczenia bohatera z własnymi - wyjaśnia, jak rozumie przesłanie utworu - uzasadnia własne rozumienie utworu - rozpoznaje funkcje poznanych środków stylistycznych	- wykorzystuje własne doświadczenia w interpretacji wiersza
Tworzenie wypowiedzi: - recenzja - baśń	- opowiada o ulubionej książce/filmie - podaje pomysł dotyczący treści baśni - redaguje kilkudzaniową baśń z odpowiednim początkiem	- pisze kilka zdań na temat konkretnej książki/filmu zachęcając/odradzając do odbioru - pisze baśń o uproszczonej fabule z elementami fantastycznymi, zachowując trójdzielność budowy	- pisze recenzję według schematu poznanego na lekcji - pisze baśń z wykorzystaniem elementów opisu - tekst baśni jest spójny i uporządkowany - stosuje sformułowania charakterystyczne dla gatunku	- pisze recenzję stosując słownictwo oceniające - pisze baśń stosując bogate słownictwo, poprawną pod względem językowym i ortograficznym	- pisze recenzję, argumentując swój stosunek do tekstu kultury - pisze baśń z przesłaniem i charakterystycznymi cechami gatunku

--	--	--	--	--	--

LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU W KLASIE 4

Zagadnienia	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
Jan Brzechwa „Akademia pana Kleksa”	- opowiada treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wykonuje ilustrację do wybranego fragmentu książki	- dzieli się wrażeniami na temat przeczytanego utworu - w wypowiedziach na temat bohaterów używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej - opisuje akademię i jej właściciela - wskazuje bohaterów pozytywnych i negatywnych - opowiada o zajęciach prowadzonych w szkole	- opisuje zajęcia organizowane dla uczniów (wycieczki itp.) - tworzy krótką rymowankę do wykonanego kleksa - relacjonuje historię szpaka Mateusza, umieszczając wydarzenia na osi czasu - redaguje przepis na wymyśloną potrawę z użyciem niezwykłych składników	- charakteryzuje bohaterów, dostrzegając reprezentowane przez nich wartości - rozróżnia synonimy i stosuje je we własnych wypowiedziach - tworzy makietę akademii - redaguje zaproszenie na spotkanie z bohaterami baśniowymi - tworzy krzyżówkę	- porównuje utwór z jego filmową ekranizacją - dzieli się informacjami dotyczącymi kolejnych części utworu Jana Brzechwy

Janusz Christa „Kajko i Kokosz. Szkoła latania”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - charakteryzuje komiks jako tekst kultury; - podaje wybrane wydarzenia omawianego komiksu.	- opowiada o wydarzeniach, rozumie ich wzajemną zależność - wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych - rozróżnia elementy fantastyczne i prawdopodobne - odpowiada na pytania dotyczące treści całego komiksu - wymienia charakterystyczne cechy komiksu - wyszukuje w komiksie określone informacji - wymienia niektóre cechy bohaterów, - wypowiada się na temat przeczytanego komiksu	- zauważa różnicę między komiksem a opowiadaniem - określa tematykę utworu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa wartości ważne dla bohaterów - prezentuje w dowolnej formie treść komiksu, w tym w formie interaktywnej - wskazuje w komiksie wypowiedzi bohaterów - wymienia większość cech bohaterów - ocenia bohaterów literackich i zdarzenia - rozpoznaje informacje mniej ważne w komiksie	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę tekstu do swoich doświadczeń - tworzy komiks przedstawiający kolejne przygody bohaterów - analizuje elementy świata przedstawionego w komiksie i wyciąga wnioski z analizy - uzasadnia, dlaczego utwór jest komiksem - określa relacje łączące bohaterów komiksu - uzasadnia wskazane cechy bohaterów, odwołując się do komiksu - wskazuje ważne od mniej istotnych - opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie - odczytuje uczucia przedstawione na rysunkach	- przygotowuje prezentację dotyczącą kolejnych części komiksu - charakteryzuje bohatera w omawianym komiksie, w tym z wykorzystaniem narzędzi interaktywnych - określa problematykę komiksu i prezentuje ją w twórczy sposób
C. S. Lewis „Opowieści z Narnii.	- relacjonuje treść lektury	- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim	- przedstawia wydarzenia w świecie	- redaguje twórcze opowiadanie o dalszych	- porównuje utwór z jego filmową

Lew, Czarownica i stara szafa”	- ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - rozpoznaje elementy fantastyczne i prawdopodobne - dzieli bohaterów na pozytywnych i negatywnych	czytany tekst - rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne w utworach - opowiada o wydarzeniach fabuły i rozumie ich wzajemną zależność - opisuje bohaterów utworu	realnym i te, które występują w Narnii; wskazuje różnice między oboma światami - wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych związanych z wyobraźnią i wykorzystuje je w wypowiedzi - dokonuje charakterystyki porównawczej Aslana i Białej Czarownicy	przygodach bohaterów - relacjonuje przebieg bitwy, wymienia zastosowane w tym celu środki wyrazu, porównując wyobrażenie literackie z filmowym - wyraża własne zdanie na określony temat	ekranizacją - dzieli się informacjami dotyczącymi kolejnych części utworu Clive’a Staplesa Lewisa
Roald Dahl „Charlie i fabryka czekolady”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - rozpoznaje elementy fantastyczne i prawdopodobne - dzieli bohaterów na pozytywnych i negatywnych - rozpoznaje czytany utwór jako baśń, powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe	- nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia elementy realistyczne w utworach - opowiada o wydarzeniach fabuły i rozumie ich wzajemną zależność - opisuje bohaterów utworu - wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych	- redaguje notatki - dokonuje selekcji informacji - charakteryzuje bohaterów - doskonalą różne formy zapisywania pozyskanych informacji, - ocenia postępowanie bohaterów	- tworzy plan odtwórczy tekstu, - tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis - określa tematykę i problematykę utworu - określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi	- wyraża własny sąd o postaciach, używając argumentów i próbując je uzasadnić

Frances Hodgson Burnett „Tajemniczy ogród”	- relacjonuje treść lektury - ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wyjaśnia pojęcie: „powieść obyczajowa”	- wyjaśnia, na czym polega tajemniczość powieści - charakteryzuje bohaterów - wskazuje rodzaj narracji, wątek główny, poboczny - nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie - wykonuje projekt okładki książki	- określa problematykę utworu; wypowiada się na temat relacji rodzinnych w powieści - redaguje opis miejsca akcji - wskazuje sytuacje wpływające na przemianę bohaterów - wskazuje ważne dla nich wartości - nazywa wrażenia po lekturze tekstu	- wyraża własny sąd o zdarzeniach i bohaterach - konfrontuje problematykę poruszoną w powieści z własnymi doświadczeniami - tworzy reklamę książki	- tworzy grę planszową na podstawie powieści - wypowiada się na temat ekranizacji utworu
---	---	--	---	--	---